



สิ่ง ศ ก ดี สิ ท ธิ์ ที่ ค ว ร บู ช า

ผู้ใดฟังบูชาพระสัมมาสัมพุทธเจ้าผู้เป็นนายกของโลก
ยังดำรงพระชนมชีพอยู่ก็ดี ฟังบูชาพระบรมธาตุแม้ประมาณ
เท่าเมล็ดพันธุ์ฝักกาด แม้พระองค์ท่านนิพพานแล้วก็ดี เมื่อ
จิตอันเลื่อมใสของผู้นั้นเสมอกัน บุญก็มีผลมากเสมอกัน
เพราะฉะนั้น ท่านทั้งหลายจงทำสถูปบูชาพระบรมธาตุของ
พระชินเจ้าเถิด





สิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ควรบูชา

๓๖๑

การได้อัตภาพเป็นมนุษย์ เป็นการได้สิ่งที่ประเสริฐ ยิ่งกว่า
การได้สมบัติใดๆในโลก เพราะมนุษย์สมบัติเป็นอุปกรณ์สำคัญ
ที่จะทำให้เราได้โลกุตตรสมบัติ คือ การบรรลุมรรคผลนิพพาน
ถ้าเราสร้างบุญกันเต็มที่บุญก็จะติดตามตัวเราไปข้ามภพข้ามชาติ
จนกว่าจะได้บรรลุจุดหมายปลายทางของชีวิต และในระหว่างที่
เรามีชีวิตอยู่ เราจะไม่พลัดตกไปในอบายภูมิ จะมีสุคติภูมิเป็น
ที่ไป เพราะฉะนั้นให้เรารับสั่งสมบุญกันให้เต็มที่ ทำความดีให้ได้
ตลอดเวลา โดยเฉพาะบุญใหญ่ ที่เกิดจากการเจริญสมาธิภาวนา
ฝึกฝนใจให้หยุดนิ่ง เป็นสิ่งสำคัญยิ่งกว่าสิ่งอื่นใด ที่เราจะต้อง
รีบลงมือปฏิบัติทันที

มีวาระพระบาลีที่พระสาครเถระกล่าวไว้ว่า

“ผู้ใดพึงบูชาพระสัมมาสัมพุทธเจ้าผู้เป็นนายกของโลก
ยังดำรงพระชนมชีพอยู่ก็ดี พึงบูชาพระบรมธาตุ แม้ประมาณ
เท่าเมล็ดพันธุ์ฝักกาด แม้พระองค์ท่านนิพพานแล้วก็ดี
เมื่อจิตอันเลื่อมใสของผู้นั้นเสมอกัน บุญก็มีผลมากเสมอกัน
เพราะฉะนั้น ท่านทั้งหลายจงทำสกุปบุชาพระบรมธาตุ
ของพระชินเจ้าเถิด”

พระบรมสารีริกธาตุของพระพุทธเจ้า หรือพระธาตุของ
พระอรหันต์ทั้งหลาย จะมีลักษณะที่พิเศษกว่ากระดูกของมนุษย์



สิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ควรบูชา

๓๖๒

ทั่วๆ ไป เพราะพระอริยเจ้าเหล่านั้นท่านบำเพ็ญภาวนา กลั่นกาย วาจา ใจ ธาตุธรรมเห็น จำ คิด รู้ ในตัวของท่านให้บริสุทธิ์ ตลอดเวลา จนอัสวกิเลสทั้งหลายหลุดร่อนไปจากใจ นอกจาก ใจจะใสสะอาดแล้ว กาย และพระอัฐิธาตุของท่านซึ่งเป็นธาตุ หยาบๆ ที่ประกอบด้วยธาตุดิน น้ำ ลม ไฟ ก็พลอยบริสุทธิ์ไปด้วย เมื่อสังขารร่างกายถูกเผาไป พระบรมธาตุของท่านจึงมีความ บริสุทธิ์เหมือนดอกมะลิตูม หรือใสเหมือนแก้วมุกดาที่เจียรระไน แล้ว หรือเหมือนจันททองคำหลงเหลือให้ผู้มีบุญได้เห็น

*เนื่องจากพระผู้มีพระภาคเจ้าของเราทรงมีพระชนม์เพียง ๘๐ ชันชาก็ดับขันธปรินิพพาน เพราะฉะนั้นพระองค์จึงดำริว่า ศาสนาของเรายังไม่แพร่หลายไปไกล เมื่อเราปรินิพพานแล้ว มหาชนถือเอาพระบรมธาตุ แม้ขนาดเท่าเมล็ดพันธุ์ผักกาดทำ เจริญบูชาด้วยจิตเลื่อมใส จะมีสวรรค์เป็นที่ไปในเบื้องหน้า

เพราะฉะนั้น เมื่อพุทธบริษัททั้ง ๔ ได้ทำการประชุม เพลิงพระสรีระของพระพุทธองค์แล้ว พระบรมสารีริกธาตุ ๓ อย่าง คือ พระเขี้ยวแก้วทั้ง ๔ พระรากขวัญ ๒ และพระอุณหิส จะไม่กระจัดกระจายไปไหน จะอยู่รวมกัน ส่วนพระบรมสารีริกธาตุนอกนั้นกระจัดกระจายกันไป มีขนาดเล็กเท่าเมล็ดพันธุ์



สิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ควรรู้อ

๓๖๓

ผักกาด ขนาดกลางเท่าเมล็ดข้าวสารหักกลาง ขนาดใหญ่มีขนาดเท่าเมล็ดถั่วเขียวหักกลาง ซึ่งหลายๆ ท่านคงเคยเห็นพระบรมสารีริกธาตุเหล่านั้นมาบ้างแล้ว

ในพระบาลีได้บันทึกไว้เกี่ยวกับการปฏิบัติต่อพระบรมสารีริกธาตุของพระผู้มีพระภาคเจ้าว่า หลังจากที่ได้เสร็จสิ้นการประชุมเพลิงพระสรีระของพระพุทธองค์แล้ว เหล่ามัลล-กษัตริย์ต่างรวบรวมพระบรมสารีริกธาตุมาบูชา ส่วนกษัตริย์จากเมืองต่างๆ พวกกันยกทัพมาขอเพื่อนำไปสักการบูชาบ้าง กษัตริย์ทั้ง ๘ เมือง ที่ยกทัพมาในสมัยนั้น ได้แก่ พระเจ้าอชาตศัตรูจากแคว้นมคธ กษัตริย์ลิจฉวีเมืองเวสาลี เจ้าศากยะเมืองกบิลพัสดุ์ กษัตริย์ถูลีเมืองอัลลกับปะ กษัตริย์โกลิยะเมืองรามคาม พราหมณ์ผู้ครองเมืองเวฏฐทีปะ พวกเจ้ามัลละเมืองปาวา และพวกเจ้ามัลละเมืองกุสินารา

เมื่อโทณพราหมณ์ได้ฟังเรื่องการวิวาทของกษัตริย์แต่ละเมืองแล้ว ก็ดำริว่า การทะเลาะกันถึงขั้นต้องทำสงครามเพื่อแย่งชิงพระบรมสารีริกธาตุนั้น เป็นการไม่สมควรยิ่ง จึงได้กล่าวสุนทรพจน์ทำการไกล่เกลี่ย และตกลงกับพระราชาแต่ละเมืองว่า จะแบ่งพระบรมธาตุให้ไปบูชากันทั้งหมด กษัตริย์ทุกองค์จึงยินยอม



สิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ควรรู้อะไร

๓๖๔

โทณพราหมณ์สั่งให้เปิดรางทอง และทำการแบ่งพระบรมสารีริกธาตุออกเป็น ๘ ส่วน ให้กษัตริย์ทุกๆ พระองค์ ส่วนตนเองได้ถือโอกาสขณะที่ทุกคนเผลอ หยิบฉวยพระเขี้ยวแก้ว เบื้องขวาเก็บไว้ในระหว่างผ้าโพก เจ้าเมืองแต่ละพระองค์ได้ไปองค์ละ ๒ ทะนานพอดี รวมเป็น ๑๖ ทะนาน ขณะโทณพราหมณ์กำลังแบ่งพระบรมสารีริกธาตุ ท้าวสักกะจอมเทพสำรวจดูก็ทรงรู้ว่า โทณพราหมณ์ฉกเอาพระเขี้ยวแก้วไป จึงเสด็จลงจากเทวโลก อธิษฐานอาราธนาพระเขี้ยวแก้วให้เคลื่อนจากผ้าโพกมาประดิษฐานในผอบทองคำ จากนั้นทรงนำไปประดิษฐานไว้ ณ พระจุฬามณีเจดีย์ในเทวโลก พระอินทร์ไม่ขัดขโมย แต่ได้มาด้วยพุทธานุภาพ เพราะพระบรมสารีริกธาตุนี้สมควรกับผู้มีบุญในสวรรค์

ครั้นพราหมณ์แบ่งพระบรมสารีริกธาตุแล้วไม่เห็นพระเขี้ยวแก้ว แต่เพราะตนฉกเอาโดยกิริยาของขโมย จึงไม่กล้าถามใครๆ ได้แต่คิดตำหนิตนเอง ที่ไม่สามารถรักษาพระเขี้ยวแก้วไว้ได้ มองเห็นเพียงทะนานทองคำที่ใช้บรรจุพระบรมสารีริกธาตุ จึงขออนุญาตนำทะนานนั้นไปบูชา

ส่วน **เจ้าโมริยะเมืองปิณฑลวัน** ได้สดับว่า พระผู้มีพระภาคเจ้าเสด็จดับขันธปรินิพพานในเมืองกุสินารา จึงทรงส่งทูตไปหาพวกเจ้ามัลละเมืองกุสินารา เพื่อขอพระบรมสารีริกธาตุ



สิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ควรบูชา

๓๖๕

ของพระผู้มีพระภาคเจ้าบ้าง จะได้นำกลับไปประดิษฐาน เพื่อให้
มหาชนได้สักการบูชา จะได้มีพระรัตนตรัยเป็นที่พึ่ง มีสววรรค
เป็นที่ไปในเบื้องหน้า

เนื่องจากโทณพราหมณ์ได้แบ่งพระบรมสารีริกธาตุไป
หมดแล้ว เหลือแต่พระอังคารเท่านั้น พวกทูตมาแล้วก็ไม่ยอม
ให้เสียเที่ยว คิดว่าดีกว่าไม่ได้อะไรกลับไป จึงชักชวนกันกวาด
พระอังคารกลับไปบูชา สรุปลแล้ว พระสถูปบรรจุพระบรมสารี-
ริกธาตุในสมัยแรกๆ มี ๘ แห่ง รวมทั้งบรรจุพระนันททอง และ
พระสถูปบรรจุพระอังคารจึงเป็น ๑๐ แห่ง เมื่อกษัตริย์แต่ละ
พระองค์ทรงอัญเชิญพระบรมสารีริกธาตุกลับไปแล้ว ต่างทำการ
ก่อสร้างพระสถูปเจดีย์ และทำการฉลองกันตลอด ๗ วัน ๗ คืน

*อานิสงส์ในการบูชาพระบรมสารีริกธาตุ ไม่ใช่ของพอดี
พอร้าย ถ้าบูชาด้วยจิตเลื่อมใสกันจริงๆ จะบังเกิดเป็นอานิสงส์ใหญ่
เหมือนตัวอย่างของ **พระสปริวาริยเถระ** เมื่อท่านได้บรรลุธรรม
เป็นพระอรหันต์ และได้ระลึกชาติไปดูภาพการสร้างบารมีใน
อดีตของตัวท่านว่า ได้สั่งสมบุญอะไรไว้บ้างจึงทำให้ได้บรรลุ
พระอรหันต์ ท่านได้พบว่าตัวท่านเคยบำเพ็ญบุญในศาสนาของ
พระพุทธเจ้ามาหลายพระองค์ โดยเฉพาะในยุคสมัยของพระ-



สิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ควรบูชา

๓๖๖

ปทุมุตตรพุทธเจ้า ท่านได้เกิดเป็นบุตรมหาเศรษฐีประจำเมือง

เมื่อพระบรมศาสดาดับขันธปรินิพพานแล้ว มหาชนได้เก็บพระบรมสารีริกธาตุของพระพุทธองค์ไว้ และช่วยกันสร้างมหาเจดีย์เพื่อประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุ อุบาสกแก้วท่านนี้ได้ร่วมบริจาคทรัพย์ เพื่อสร้างเรือนครอบพระเจดีย์ด้วยแก่นไม้จันทน์ อีกทั้งได้สักการบูชาพระสถูปนั้น ด้วยจิตที่เลื่อมใสศรัทธาจนตลอดชีวิต ด้วยบุญกุศลนั้น ทำให้ท่านท่องเที่ยวไปในเทวโลก และมนุษย์โลก ได้เสวยสมบัติใหญ่ในโลกทั้งสอง

ครั้นมาในยุคมัยของพระพุทธเจ้าของเรา ท่านได้จุติจากสวรรค์ลงมาเกิดเป็นบุตรเศรษฐีผู้ใจบุญ เมื่ออายุครบบวชก็ตัดสินใจออกบวชด้วยศรัทธา บวชได้ไม่นานสามารถทำให้หยุดหนึ่งได้บรรลุลุทธิเป็นพระอรหันต์ และเมื่อระลึกถึงบุญกรรมนี้ ท่านยังเกิดความปีติโสมนัส ถึงกับเปล่งอุทานว่า

“ด้วยอานิสงส์ที่เราได้บูชาพระสถูป ด้วยไพร่ที่ไม้จันทน์ในครั้งนั้น ในภพที่เราเกิดทั้งที่เป็นเทวดาหรือมนุษย์ เราไม่เห็นความที่เราเป็นผู้ต่ำทรามเลย ในกัปที่ ๑,๕๐๐ จากกัปนี้ เราได้เป็นพระเจ้าจักรพรรดิ ๘ ครั้ง ทรงพระนามว่าสมัตตะ คุณวิเศษเหล่านี้ คือ ปฏิสัมภिता ๔ วิโมกข์ ๘ และอภิญญา ๖ เราทำให้แจ้งชัดแล้ว คำสอนของพระพุทธเจ้า เราได้ทำเสร็จแล้ว”



สิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ควรบูชา

๓๖๓

จากเรื่องนี้ จะเห็นได้ว่า อานิสงส์ของการบูชาพระผู้มีพระภาคเจ้าแม้จะทรงพระชนม์อยู่ หรือดับขันธปรินิพพานไปนานแล้วก็ตาม ผลบุญไม่ต่างกันเลย เพราะพระพุทธเจ้าเป็นอจินไตย ผลบุญของผู้บูชาพระพุทธเจ้าจึงเป็นอจินไตย คือ คำนวณบุญกันไม่ถูกว่า จะได้บุญมากมายเพียงไร เหมือนเม็ดฝนที่ตกลงในจักรวาลที่ไม่มีลมพายุ ยากที่จะคำนวณได้ว่า มีปริมาณเท่าใด

เพราะฉะนั้น ให้ทุกท่านหมั่นบูชาพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ด้วยการปฏิบัติบูชา และอามิสบูชา สำหรับท่านใดที่มีพระธาตุหรือพระบรมสารีริกธาตุ ให้เก็บรักษาบูชาด้วยความเคารพ ครั้งใดที่เห็นพระธาตุที่ไสยวิสุทธิแล้ว จะได้เกิดกำลังใจที่จะชำระกาย วาจา ใจของเราให้ไสยวิสุทธิยิ่งๆ ขึ้นไป ชีวิตของเราจะได้มีสุคติเป็นที่ไป และใจของเราจะถูกยกให้สูงขึ้นเรื่อยๆ จนกว่าจะบรรลุจุดสูงสุดของชีวิต คือ ได้บรรลุมรรคผลนิพพานกันทุกคน

